

Kommun

Östhammars kommun
osthammardirekt@osthammar.se

Beslut

Datum 2026-02-17
Dnr SI 2025:10853
Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn i Östhammars kommun av kommunens tillsynsansvar över annan pedagogisk verksamhet.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tematisk tillsyn i Östhammars kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om Östhammars kommun utövar tillsyn över pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt samt tillsyn över att den enskilde huvudmannen fortlöpande uppfyller kraven vad gäller insikt och lämplighet.

Tillsynen har genomförts genom intervju med en tjänsteperson med ansvar för tillsyn av pedagogisk omsorg och ansvarig chef på förvaltningen samt intervju med representant från beslutande nämnd den 13 januari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat checklistor för egenkontroll samt riktlinjer för att starta och driva enskild barnomsorg. Östhammars kommun har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Under ärendets handläggning har Östhammars kommun den 13 januari 2026 inkommit med kompletterande dokumentation.

Motivering av beslutet

Pedagogisk omsorg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Verksamhetstillsyn

I intervjuer med tjänsteperson, ansvarig chef på förvaltningen, representant från nämnd samt av inkomna handlingar framkommer det att kommunen genomför verksamhetstillsyn av pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt. Tjänsteperson och ansvarig chef uppger att verksamhetstillsyn genomförs en gång per år per verksamhet samt vid

behov, exempelvis vid inkomna signaler eller klagomål. Inför tillsynen informerar kommunen huvudmannen om att tillsyn ska genomföras och begär in vissa uppgifter och handlingar. Verksamheterna fyller inför tillsynsbesöket i en checklista för egenkontroll som är avsedd att vara ett hjälpmedel för att upptäcka och åtgärda risker för olycksfall och andra brister samt ett dokument där verksamheten bland annat beskriver verksamhetens pedagogiska idé samt hur arbetet med barn i behov av särskilt stöd omhändertas. Vid besöket kontrollerar kommunens tjänstepersoner bland annat lokaler, barnantal och hur verksamheten bedrivs i praktiken. I samband med besöken genomförs intervjuer med huvudmannen. Tjänsteperson och ansvarig chef uppger vidare att det även förekommer att tjänstepersonerna vistas i barngruppen för att observera personalens förhållningssätt och för att kontrollera att uppgifter om exempelvis barnantal stämmer överens med faktiska förhållanden.

I intervjun med tjänsteperson och ansvarig chef framkommer vidare att kommunen granskar hur verksamheterna arbetar med systematiskt kvalitetsarbete genom att ta del av dokumentation, ställa frågor vid tillsynsbesöken och bedöma hur huvudmannen arbetar med planering och utvärdering. Tjänsteperson, ansvarig chef samt nämndens representant uppger även att tillsynsbesöken hittills nästan alltid har varit planerade, men att det har förekommit ett oanmält besök vid ett klagomål.

Efter genomförda verksamhetsbesök sammanställer den tjänsteperson som genomfört tillsynen en tillsynsrapport. Enligt tjänsteperson och ansvarig chef redovisas övergripande information till nämnden om genomförda tillsyner. Det är nämnden som ansvarar för att fatta samtliga tillsynsbeslut. Hittills har inte några ingripandebeslut fattats i samband med tillsyn av pedagogisk omsorg.

Ägar- och ledningsprövning

I intervjuer med tjänsteperson, ansvarig chef på förvaltningen samt representant för beslutande nämnd, liksom av inkomna skriftliga handlingar, framkommer det att Östhammars kommun genomför prövning av huvudmannens insikt och lämplighet i samband med godkännande av huvudman för pedagogisk omsorg samt när kommunen får kännedom om förändringar i ägar- och ledningskretsen.

Under ärendets handläggning har kommunen inkommit med kompletterande dokumentation gällande en rutin reviderat i januari 2026. Representant för nämnden uppger vid intervju att nämnden tidigare inte haft en tydlig bild av hur den fortlöpande prövningen av insikt och lämplighet genomförs i praktiken, men att frågan har aktualiserats i samband med Skolinspektionens tillsyn och tydliggjorts i den nu nya fastställda rutinen.

Av rutinen framkommer att prövning av insikt och lämplighet numera avser att genomföras fortlöpande med en återkommande prövning vart tredje år. Rutinen reglerar vidare hur prövning av insikt och lämplighet ska genomföras genom bedömning av eventuell utbildning och erfarenhet samt genom att inhämta uppgifter från Polismyndigheten och andra relevanta myndigheter. Vidare reglerar rutinen hur ansvar är fördelat inom förvaltningen samt hur ärenden bereds inför beslut. Det framkommer också i intervjuerna att kommunen inom ramen för tillsyn kontrollerar utdrag ur belastningsregistret för de personer som är 15 år eller äldre och folkbokförda på den adress där pedagogisk omsorg bedrivs.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har en kommun tillsyn (verksamhetstillsyn) över pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt (26 kap. 4 § punkt 2 skollagen).

Av skollagen framgår vidare att kommunen har tillsyn över att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller vissa krav (25 kap. 10, 10 a §§ och 26 kap. 4 § punkt 3 skollagen).

Kraven på enskilda som bedriver pedagogisk omsorg innebär att huvudmannen fortlöpande ska ha insikt i och följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt vara lämplig. Om verksamheten bedrivs där någon är folkbokförd kan huvudmannen inte anses lämplig utan att en registerkontroll har gjorts (25. kap. 10 § skollagen). En sådan registerkontroll innebär att en person som är 15 år eller äldre och är folkbokförd där pedagogisk omsorg ska bedrivas på begäran av kommunen ska visa upp ett utdrag ur belastningsregistret (25 kap. 2 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Östhammars kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

X David Carvajal Winberg

Beslutsfattare
Signerat av: David Carvajal Winberg

X Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ola Rydkvist medverkat.